

15 Зертханалық жұмыс №15. Кәсіби салада қолданбалы бағдарламаларды орнату және пайдалану

Жұмыстың мақсаты: қолданбалы бағдарламалық қамтаманы орнатудың сатыларын оқыту, қолданбалы бағдарламалық қамтамалармен жұмыс істеу және баптауды үйрену.

15.1 Әдістемелік нұсқаулар

Бағдарламалық қамтамасыз ету (БҚе) – бұл есептеу құралдарының жұмыс істеуін және олардың міндеті бойынша қолданылуын қамтамасыз ететін бағдарламалар жиыны. Функционалды белгісі бойынша БҚе жүйелік және қолданбалы болып бөлінеді.

Жүйелік бағдарламалық қамтамасыз ету (ЖБҚе) алдымен ЭЕМ барлық ресурстарын басқару, бағдарламалық өнімдерді орындау және құрастыру үшін, сондай-ақ пайдаланушыларға белгілі бір қызметтерді беру үшін қолданылады. Ол ЭЕМ техникалық құралдарына қажет қосымша болып табылады және онсыз машина өмір сүре алмайды.

Қолданбалы бағдарламалық қамтамасыз ету (ҚБҚе) ЖБҚе қоса алғанда, кез келген мәселелік облыста бағдарламалық өнімдер құру үшін арналған.

15.2 Жұмысты орындауға тапсырмалар

Тапсырма 1. Бағдарламалық қамтамасыз етуді орнату сатыларын жазыңыз. Ол тапсырманы орындау үшін http://www.oszone.net/4186_2 сілтемесін қолдануыңызға болады.

Тапсырма 2. Windows Professional үшін БҚе орнатудың клиенттік компоненттерін жазыңыз. Ол тапсырманы орындау үшін http://www.oszone.net/4186_2 сілтемесін қолдануыңызға болады.

Тапсырма 3. Бағдарламалық қамтамасыз етудің баптаулар сатысын жазыңыз. Ол тапсырманы орындау үшін http://www.oszone.net/4186_2 сілтемесін қолдануыңызға болады.

Тапсырма 4. Ненің көп екендігін салыстырыңыз:

- 1) Графикалық редакторлер немесе қолданбалы бағдарламалар?
- 2) Антивирустық бағдарламалар немесе жүйелік бағдарламалар?
- 3) Түзетушілер немесе бағдарламалау тілдері?
- 1) Anti-virus programs or system programs?
- 2) Debuggers or programming languages?

Тапсырма 5. Адамдарға келесі жағдайларда қандай бағдарламалық қамтамасыз ету қажет екендігін көрсетіңіз:

Жағдай	Жүйелік БҚе	Қолданбалы БҚе	Құралдық БҚе
Ландшафтты дизайнерлер жаңа қалалық ландшафт жобасын құрады			
Кәсіби бағдарламалаушы ірі фирманың тапсырысы бойынша компьютерлік бағдарлама жазады			
Ғылыми-зерттеушілік институттың ғалымдары марсходпен берілген жазбаларды шифрден шешеді			
Бітіруші 11 сынып фотоальбом дайындайды және өзінің мектеп өміріндегі естеліктерін жинайды			
Web-дизайнер белгілі фирманың сайтына жасайды			
Оқушы компьютерлік ойын ойнайды			
Жаңа ұялы телефонды құраушылар дизайнның әртүрлі нұсқаларын көреді			
Оқытушы өз пәнінен компьютерлік тест жазады			
Конструкторлар жаңа су асты қайығының моделін зерттейді			

Тапсырма 6. Жалпы міндетті қолданбалы бағдарламалық қамтамасыз етудің қолданбалы бағдарламалық қамтамасыз етудің басқа түрлерінен негізгі айырмашылығы неде екендігін жазыңыз?

Тапсырма 7. Меню көмегімен «компьютер - пайдаланушы» диалогын ұйымдастыру принципі неде екендігін жазыңыз?

Тапсырма 8. Сіздің жұмысыңыз мынадай тұратын болады. Сізде тапсырмада тәжірибелік жұмыстың орындалу алгоритмі келтірілген. Оны орындай отырып, сіздің міндетіңіз тапсырманың максималды санын орындаудан тұрады.

Бақылау сұрақтары

1. Дистрибутив дегеніміз не?
2. ДК бағдарламалық қамтамасыз етуі қандай бағдарламалар тобына бөлінеді?
3. Қандай бағдарламалар қолданбалы деп аталады?
4. Инструменталды бағдарламалар қандай функцияларды жүзеге асырады?
5. Утилита дегеніміз не?
6. Драйвер не үшін арналған?
7. Ораушылар қандай функцияны орындайды?
8. Қандай құрылғылардың көмегімен бағдарламалар ЭЕМ үшін түсінікті тілдердің біріне ауыстырылады?
9. Тестілеу, бақылау және диагностика бағдарламаларының міндеті қандай?
10. Компилятор мен интерпретатордың ұқсастықтары мен айырмашылықтары неде?
11. Стандартты ішкі бағдарлама кітапханасы қандай бағдарламалардан тұрады?